

POLITECHNIKA POZNAŃSKA

Wydział Architektury

ul. Nieszawska 13A, 61-021 Poznań, tel. +48 61 665 3301, fax +48 61 665 3300

e-mail: office_darf@put.poznan.pl, www.architektura.put.poznan.pl

KARTA OPISU MODUŁU ZAJĘĆ

Nazwa modułu/przedmiotu		Kod	
PRAWO BUDOWLANE		A_K_1.7_002	
Kierunek studiów	Profil kształcenia (ogólnoakademicki, praktyczny)	Rok / Semestr	
ARCHITEKTURA	ogólnoakademicki	IV/7	
Specjalność	Przedmiot oferowany w języku:	Kurs (obligatoryjny/obieralny)	
-	polskim/angielskim	obligatoryjny	
Godziny		Liczba punktów	
Wykłady: 15 Ćwiczenia: - Laboratoria: - Projekty / semina: -		2	
Stopień studiów:	Forma studiów (stacjonarna/niestacjonarna)	Obszar(y) kształcenia	Podział ECTS (liczba i %)
I	STACJONARNE	NAUKI TECHNICZNE	2 (100%)
Status przedmiotu w programie studiów (podstawowy, kierunkowy, inny)		(ogólnouczelniany, z innego kierunku)	
kierunkowy		ogólnouczelniany	
Odpowiedzialny za przedmiot:		Wykładowca:	
dr hab. inż. arch. Ewa Pruszevicz-Sipińska, prof. nadzw. e-mail: ewa.pruszevicz-sipinska@put.poznan.pl Wydział Architektury ul. Nieszawska 13A, 61-021 Poznań tel.: 61 665 33 01		dr inż. arch. Agnieszka Janowska e-mail: agnieszka.janowska@put.poznan.pl	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych:			
1	Wiedza:	<ul style="list-style-type: none"> • student ma wiedzę z zakresu matematyki i innych obszarów właściwych dla studiowanego kierunku studiów przydatną do formułowania i rozwiązywania prostych zadań z zakresu architektury i urbanistyki • student ma podstawową wiedzę obejmującą ogólne zagadnienia z zakresu obowiązującego prawodawstwa budowlanego • student ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie wiedzę ogólną obejmującą kluczowe zagadnienia z zakresu stosowania obowiązujących w budownictwie norm projektowych • student ma podstawową wiedzę o cyklu życia obiektów • student ma podstawową wiedzę niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej • student zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego; potrafi korzystać z zasobów informacji patentowej 	
2	Umiejętności:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ student potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych oraz innych właściwie dobranych źródeł, (także w języku angielskim lub innym języku obcym uznawanym za język komunikacji międzynarodowej w zakresie studiowanego kierunku studiów); potrafi integrować uzyskane informacje, dokonywać ich interpretacji, a także wyciągać wnioski oraz formułować i uzasadniać opinie ▪ student potrafi porozumiewać się przy użyciu różnych technik w środowisku zawodowym oraz w innych środowiskach ▪ student potrafi przygotować w języku polskim (i języku obcym, uznawanym za 	

		<p>podstawowy dla dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów), dobrze udokumentowane opracowanie problemów z zakresu z zakresu architektury i urbanistyki</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ student ma umiejętność samokształcenia się ▪ student potrafi posługiwać się technikami informacyjno-komunikacyjnymi właściwymi do realizacji zadań typowych dla działalności architekta ▪ student potrafi dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania i ocenić - zwłaszcza w powiązaniu ze studiowanym kierunkiem studiów - istniejące rozwiązania techniczne, w szczególności urządzenia, obiekty, systemy, procesy, usługi ▪ student potrafi ocenić przydatność rutynowych metod i narzędzi służących do rozwiązania prostego zadania inżynierskiego o charakterze praktycznym, charakterystycznego dla studiowanego 	
3	Kompetencje społeczne	<ul style="list-style-type: none"> ▪ student rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie; potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób ▪ student ma świadomość ważności i rozumie pozatechniczne aspekty i skutki projektowej działalności architekta, w tym jej wpływu na środowisko, i związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje ▪ student potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role ▪ student potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy, twórczy i innowacyjny ▪ student ma świadomość roli społecznej absolwenta uczelni technicznej 	
<p>Cel przedmiotu: Celem cyklu wykładów z przedmiotu <i>Prawo budowlane</i> jest przedstawienie uwarunkowań prawnych, dotyczących obowiązujących przepisów ustawy oraz przepisów wykonawczych do ustawy, jako zagadnień bezpośrednio związanych z działalnością zawodową architekta. Duży nacisk położony został na uporządkowanie, uzupełnienie i podsumowanie informacji zdobytych przez studentów w trakcie zajęć projektowych realizowanych w trakcie studiów pierwszego stopnia, w zakresie obowiązujących przepisów <i>Rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie</i>, a także wykształcenie umiejętności rozumienia słownika przepisów prawnych związanych z procesem projektowym, koordynacją i nadzorowaniem realizacji obiektów budowlanych, zastosowaniem właściwych procedur administracyjno-prawnych umożliwiających podjęcie inwestycji, sprawowania nadzoru autorskiego oraz oddawania obiektu budowlanego do użytkowania.</p>			
Efekty kształcenia			
Efekty kierunkowe	student, który zaliczył przedmiot,	Odniesienie do obszarowych efektów kształcenia	
Wiedza:			
W01	A1_W03	ma podstawową wiedzę do rozumienia prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej oraz ma podstawową wiedzę dotyczącą zarządzania jakością	P6S_WG
W02	A1_W11	ma wiedzę w zakresie prawa budowlanego i organizacji procesu inwestycyjnego	P6S_WG
Umiejętności:			
U01	A1_U01	potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych oraz innych źródeł, polsko- i angielskojęzycznych, dokonywać ich interpretacji oraz wyciągać wnioski, formułować i uzasadniać opinie	P6S_UW
U02	A1_U02	ma umiejętność samokształcenia się	P6S_UW
Kompetencje społeczne:			
K01	A1_K02	postępuje zgodnie z zasadami etyki zawodowej; jest odpowiedzialny za rzetelność uzyskanych wyników swoich prac i ich interpretację	-
K02	A1_K08	ma świadomość wagi zagadnień podejmowanych przez architekta i związanej z nimi odpowiedzialności za podejmowane działania	-
Metody kształcenia			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Cykl kształcenia obejmuje 5 dwugodzinnych wykładów z prezentacjami multimedialnymi. 2. Część wykładów, z uwagi na charakter poruszanych zagadnień, przyjmuje formę wykładów problemowych i konwersatoryjnych. 3. W trakcie wykładów przedstawiane są kluczowe informacje, dot. zagadnień formalno-prawnych związanych z procesem projektowym i budowlanym, w odniesieniu do konkretnych przykładów dobranych przez prowadzącą oraz zgłaszanych przez studentów. 4. eLearning Moodle (system wspomaganie procesu dydaktycznego i nauczania na odległość). 			

Sposoby sprawdzenia efektów kształcenia

1. Cykl wykładów z przedmiotu *Prawo budowlane* kończy się egzaminem testowym, do którego przystąpić można na podstawie obecności na co najmniej 4 wykładach.
2. Egzamin przeprowadzany jest na platformie eLearning Moodle PP, po wcześniejszym zalogowaniu się do systemu
3. Przewidziane są dwa egzaminy sesyjne, przy czym drugi termin jest terminem poprawkowym
4. Studenci mogą zdawać egzamin przed sesją egzaminacyjną, pod warunkiem zamknięcia cyklu wykładów. Termin ten jest wówczas pierwszym terminem egzaminacyjnym
5. Egzamin poprawkowy może mieć formę pisemną, ustną lub pisemną i ustną

Ocena formująca: -

Ocena podsumowująca:

Ocena uzyskana w trakcie egzaminu podsumowującego cykl wykładów z przedmiotu.

Przyjęta skala ocen: 2,0; 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0

Treści programowe

Wykład 1 – wprowadzenie

1. Ustawa *Prawo budowlane* oraz *Rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* - wiadomości ogólne.

- czemu służy zdefiniowanie przepisów Prawa budowlanego
- zakres działalności objęty ustawą P.b.
- różnice między Ustawą Prawo budowlane a przepisami wykonawczymi
- pozostałe akty prawne, których znajomość jest niezbędna w pracy architekta

2. Skuteczność polskich przepisów budowlanych, czyli dlaczego wokół jest tak brzydko?

- prezentacja przykładów degradujących krajobraz, zrealizowanych zgodnie z obowiązującymi przepisami - poruszenie zagadnienia etyki zawodu architekta;
- problem „martwych przepisów”, konsekwencje nieegzekwowania prawa.

3. Omówienie najważniejszych definicji stosowanych w Prawie budowlanym i warunkach technicznych:

- art. 3 ustawy P.b. – omówienie podstawowych pojęć dot. budowy, rodzajów obiektów budowlanych i budowlu;
- § 3, § 4, § 5, § 6, § 8 i § 9 warunków technicznych - omówienie podstawowych pojęć dot. rodzajów: zabudowy, budynków, pomieszczeń, terenu inwestowania etc.

Wykład 2

1. Zabudowa i zagospodarowanie działki budowlanej - *Warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* - dział II.

- usytuowanie budynku – podstawowe odległości od granic, zabudowa w granicy z działką sąsiednią – obszar oddziaływania obiektu
- dojścia i dojazdy, drogi ppoż. (zapisy dot. dróg ppoż zawarte są w rozdziale 6 *Rozporządzenia w sprawie przeciwożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych*)
- miejsca postojowe dla samochodów osobowych
- miejsca gromadzenia odpadów stałych w zabudowie jednorodzinnej, wielorodzinnej, usługowej
- uzbrojenie techniczne działki i odprowadzenie wód powierzchniowych (przyłącza, studnie, zbiorniki bezodpływowe na nieczystości ciekłe)
- zieleń i urządzenia rekreacyjne, place zabaw
- ogrodzenia, bramy, furtki

2. Budynki i pomieszczenia - *Warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie*, dział III.

- wymagania ogólne
- oświetlenie i nasłonecznienie:
 - w budynkach mieszkalnych
 - w szkołach i przedszkolach
 - w miejscach pracy
- wejścia do budynków i mieszkań
- schody i pochylnie
- pomieszczenia przeznaczone na pobyt ludzi
- pomieszczenia higienicznosanitarne
- szczególne wymagania dotyczące mieszkań w budynkach wielorodzinnych
- pomieszczenia techniczne i gospodarcze
- dojścia i przejścia do urządzeń technicznych
- garaże dla samochodów osobowych

Wykład 3

1. Wyposażenie techniczne budynków - *Warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie*, dział IV.

- urządzenia i instalacje;
- dźwigi;
- urządzenia dla osób niepełnosprawnych.

2. Bezpieczeństwo pożarowe budynków - *Warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie*, dział V.

usytuowanie, dział VI.

- podział budynków z uwagi na przeznaczenie i sposób użytkowania (ZL, PM, IN)
- kategorie zagrożenia ludzi
- odporność pożarowa budynków, klasy pożarowe budynków
- strefy pożarowe i oddzielenia przeciwpożarowe
- drogi ewakuacyjne
- usytuowanie budynków z uwagi na bezpieczeństwo pożarowe
- wymagania przeciwpożarowe dla garaży

3. Planowanie przestrzenne - Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, rozdział 2 i 5.

- kompetencje gmin w zakresie planowania przestrzennego
- regulacje przestrzenno-prawne zawarte w:
 - studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy
 - miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego
 - decyzji o warunkach zabudowy
- rodzaje i rola analiz koniecznych do opracowania w/w dokumentów
- różnice między MPZP a studium
- różnice między MPZP a decyzją o warunkach zabudowy
- procedury związane z uzyskaniem decyzji o warunkach zabudowy oraz wypisu i wyrysu z MPZP
- odwołanie od DOWZ, zmiana treści DOWZ, przeniesienie DOWZ na rzecz kolejnego inwestora/właściciela

4. Zagadnienia związane z planowaniem przestrzennym w Polsce

- funkcje terenów objętych planami
- MPZP a odszkodowania dla właścicieli gruntów – koszty nowych rozwiązań planistycznych
- decyzje o warunkach zabudowy:
 - „życzeniowość” wniosków o wydanie DOWZ
 - dobre sąsiedztwo i nieprecyzyjna definicja „otoczenia”
 - brak zależności i spójności między DOWZ wydawanymi dla terenów sąsiednich
 - zależność między treścią DOWZ a zapisami studium

5. Chaos przestrzenny będący konsekwencją systemu planowania przestrzennego w Polsce – omówienie zjawiska odpadów przestrzennych na przykładzie Poznania

Wykład 4

1. Rodzaje rozstrzygnięć w postępowaniu administracyjnym, dające prawo zabudowy - inwestowania na nieruchomości - Ustawa Prawo budowlane – rozdział 4 i 5

- decyzja o pozwoleniu na budowę (zatwierdzenie projektu i udzielenie pozwolenia na budowę)
- zgłoszenie robót budowlanych niewymagających uzyskania pozwolenia na budowę
- zgłoszenie zmiany sposobu użytkowania
- pozwolenie na rozbiórkę
- zgłoszenie rozbiórki
- pozwolenie na przebudowę ze zmianą sposobu użytkowania

2. Rodzaje inwestycji, na których realizację potrzebne jest pozwolenie na budowę oraz inwestycje zwolnione z tego obowiązku

3. Dokumenty niezbędne do uzyskania pozwolenia na budowę. Załączniki do wniosku o pozwolenie na budowę

4. Dokumenty konieczne do zgłoszenia budowy lub robót budowlanych, niewymagających uzyskania pozwolenia na budowę. Załączniki niezbędne do skutecznego zgłoszenia budowy lub robót budowlanych

Wykład 5

1. Fazy procesu projektowego i budowlanego

2. Zawartość projektu budowlanego – rozporządzenie dot. zawartości projektu budowlanego: część opisowa i część graficzna

3. Rozpoczęcie budowy. Dokumenty konieczne do rozpoczęcia budowy

4. Proces budowlany. Prawa obowiązki uczestników procesu budowlanego. Rola architekta, jako uczestnika procesu budowlanego

5. Zakończenie budowy, oddanie obiektu do użytku. Decyzja o pozwoleniu na użytkowanie obiektu budowlanego

6. Samodzielne funkcje techniczne w budownictwie. Uprawnienia- Ustawa Prawo budowlane, rozdział 1, 2, 3 i 5.

Literatura podstawowa:

Wszystkie poniższe przepisy prawne dostępne są pod adresem: <http://isap.sejm.gov.pl/> - baza zawiera aktualne teksty aktów prawnych opublikowanych w wydawnictwach urzędowych

- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane.
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych.
- Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie

szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego.

- Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 21 czerwca 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego.
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 24 sierpnia 2016 r. w sprawie wzorów: wniosku o pozwolenie na budowę lub rozbiórkę, zgłoszenia budowy i przebudowy budynku mieszkalnego jednorodzinne, oświadczenia o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane, oraz decyzji o pozwoleniu na budowę lub rozbiórkę.
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 czerwca 2002 r. w sprawie dziennika budowy, montażu i rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia.
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 16 października 2015 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dziennika budowy, montażu i rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia.
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 11 września 2014 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie.
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
- E-skrypt dla przedmiotu „Prawo budowlane”.

Literatura uzupełniająca:

- Ustawa Kodeks Postępowania Administracyjnego
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 czerwca 2014 r. w sprawie metodologii obliczania charakterystyki energetycznej budynku i lokalu mieszkalnego lub części budynku stanowiącej samodzielną całość techniczno-użytkową oraz sposobu sporządzania i wzorów świadectw charakterystyki energetycznej
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków
- <http://www.izbaarchitektow.pl/>
- <http://www.urbanistyka.info/>
- <http://www.zawod-architekt.pl/>
- <http://www.warsztataarchitekta.pl/>
- Władysław Korzeniewski, Rafał Korzeniewski, WARUNKI TECHNICZNE dla budynków i ich usytuowania 2016 (lub późniejsze), Wydawnictwo Polcen, Warszawa, 2016 (lub późniejsze), ISBN 978-83-64795-17-6

Obciążenie pracą studenta

forma aktywności	godzin	ECTS
Łączny nakład pracy	51	2
Zajęcia wymagające indywidualnego kontaktu z nauczycielem	21	1

Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta

forma aktywności	liczba godzin
udział w wykładach	15 h
udział w ćwiczeniach/ laboratoriach (projektach)	0 h
przygotowanie do ćwiczeń/ laboratoriów	0 h
przygotowanie do kolokwium/przeglądu zaliczeniowego	0 h
udział w konsultacjach związanych z realizacją procesu kształcenia	4 h
przygotowanie do egzaminu	30 h
obecność na egzaminie	2 h

Łączny nakład pracy studenta: **2 ECTS**

51 h

W ramach tak określonego nakładu pracy studenta:

- zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:

15 h + 4 h + 2 h = **21 h**

1 ECTS